

TILLVÄXTSTRÅKET
VÄSTRA STAMBANAN
BINDER SAMMAN
SVERIGE OCH VÅRA
TVÅ STÖRSTA STÄDER

POSITIONSPAPPER
VÄSTRA STAMBANAN
2020

GÖTEBORG

PARTILLE

LERUM

ALINGSÅS

VÅRGÅRDA

HERRLJUNGA

FALKÖPING

SKÖVDE

TÖREBODA

LAXÅ

HALLSBERG

VINGÅKER

KATRINEHOLM

FLEN

GNESTA

SÖDERTÄLJE

STOCKHOLM

VÄSTRA STAMBANAN ÄR AV NATIONELLT INTRESSE

En stark infrastruktur skapar förutsättningar för en positiv samhällsutveckling, och i det stråk som Västra stambanan och dess influensområden utgör finns en stor tillväxt- och utvecklingspotential. Inte minst knyter Västra stambanan samman de regioner i landet som har starkast tillväxt och flest tillverkande industri- och utvecklingsföretag, vilket är av nationellt intresse.

EN AV SVERIGES VIKTIGASTE JÄRNVÄGAR

Västra stambanan är den enda spårbundna länken mellan Sveriges två största städer – Stockholm och Göteborg. Det kan tyckas självklart att de är sammankopplade genom landets bästa infrastruktur. Inte minst för att de tillsammans utgör starka motorer för tillväxt och utveckling. I själva verket behöver Västra stambanan ökad kapacitet och robusthet för att binda samman den nationella och regionala tillväxten i Sveriges största arbetsmarknadsregioner: Örebro- och Mälardalsregionen och Västra Götalandsregionen. I stråket finns en stor outnyttjad potential till ökad arbetspendling mellan de kommuner som ligger utmed Västra stambanan. Ökad tillväxt, arbetsmarknadsförstoring och ett ökat kollektivtrafikresande, hör till de frågor vi driver.

VÅR VISION

Vår vision är att öka kapaciteten på Västra stambanan, så att människor kan färdas mellan Stockholm och Göteborg på 2 h 30 min, och att godsflödena till och från Göteborgs hamn m fl logistikcentra kan bli ännu mer effektiva och ändamålsenliga.

VÄSTRA STAMBANAN ÄR EN TILLVÄXTKORRIDOR

Satsningar på infrastrukturen ska leda till att transportsystemet bidrar till tillväxt och att fler människor kommer i arbete i fler och växande företag i hela landet. En investering i befintlig infrastruktur, ger en omedelbar effekt som möjliggör ökad trafik och som på kort tid betalar sig flera gånger om.

Trafikverkets åtgärdsvalsstudier slår fast att Västra stambanan är en av Sveriges viktigaste järnvägar. Här transporteras stora industri- och handelsflöden till och från Nordens största och enda transoceaniska hamn, Göteborgs Hamn. Västra stambanan har en central roll i vårt nationella och internationella transportsystem. Men kapaciteten räcker inte till. Det krävs investeringar för att detta stråk ska kunna utnyttjas optimalt.

VÄSTRA STAMBANAN ÄR AV EUROPEISKT INTRESSE

Västra stambanan är inte enbart ett viktigt järnvägsstråk för gods- och persontransporter inom Sverige. Västra stambanan ingår som en del i TEN-nätet (Trans-European Network = Det Europeiska Transportnätverket).

STÖRRE VOLYMER VIA GÖTEBORGS HAMN

Längs Västra stambanan transporteras varje dag en stor mängd människor mellan arbetsmarknadsregionerna, men också stora mängder gods. Från anslutande spår anländer råmaterial, varor och annat gods för att kunna skeppas ut via Göteborgs hamn. Bara under 2019 transporterades 456 000 TEU (containerenheter) genom hamnen på järnväg – det är den största volymen i hamnens 400-åriga historia. Det är en hantering som spås bli allt mer betydelsefull.

Göteborgs Hamn har ett koncept med järnvägspendlar för godstrafik inom hela Skandinavien. Västra stambanan är en betydelsefull länk i systemet. Stora godsflöden går bland annat mellan Bergslagen och Mälardalen och Göteborgs Hamn. Ambitionen är att mer gods ska köras på järnväg. Det innebär bland annat att fler godståg måste få plats på Västra stambanan, tillsammans med den ökande persontrafiken.

VI OCH NÄRINGSLIVET BEHÖVER ETT TILLFÖRLITLIGT JÄRNVÄGSSYSTEM

Näringslivet lever under stark press från internationell konkurrens. Transportsystemens förmåga att tillgodose näringslivets behov påverkar lokaliseringen av verksamheter. Sveriges läge, i Europas utkant, är en konkurrensnackdel för svensk industri, som idag ofta ägs av stora koncerner med huvudkontor och styrelserum på andra håll i världen.

Avstånden till andra marknader innebär ökade transportkostnader. Detta måste kompenseras med hjälp av en väl fungerande infrastruktur. Effektiv logistik är en viktig framgångsfaktor inom industri och handel. Material och varor måste komma fram i rätt tid, annars störs hela flödet och kostnaderna drivs upp.

En satsning på Västra stambanan är med andra ord en satsning på svensk industri och svensk konkurrenskraft.

En utveckling av Västra stambanan är en investering i det befintliga järnvägssystem som behövs för samhällsutvecklingen och den svenska konkurrenskraften. Västra stambanan och den planerade Götalandsbanan kommer att komplettera varandra i framtidens järnvägssystem.

ÅTGÄRDER BEHÖVS PÅ VÄSTRA STAMBANAN

Västra stambanegruppens medlemmar är eniga i vilka åtgärder som behövs för att underhålla och utveckla Västra stambanan till den kapacitet som är nödvändig. Det handlar om små justeringar, men också om större satsningar.

STÖRRE ÅTGÄRDER

För att dra full nytta av de satsningar som görs på förbättrade flöden i Göteborg (Västlänken) och kring Centralstationen i Stockholm, krävs högre kapacitet på Västra stambanan. Genom att ge uppdrag till Trafikverket kan åtgärderna nedan genomföras i närtid, och bidra till kapacitetshöjningar på hela stambanan, både för persontrafik och gods på järnväg. Det är exempelvis fullt möjligt att korta tiden mellan Stockholm och Göteborg till 2 tim 30 min.

Högsta prioritet

1. Sträckan Alingsås - Göteborg
2. Södra infarten till Stockholm, Gnesta - Stockholms C
3. Plattformsförlängningar / ombyggnation vid ett flertal stationer

Andra satsningar beskrivs på omstående sida, vilka alla på olika sätt bidrar till kapacitetshöjningen.

INVESTERINGAR SKAPAR SAMHÄLLSUTVECKLING

Västra stambanan är en oerhört viktig grundinfrastruktur för Sverige, och inte minst för våra två största städer och regioner. Influensområdet till Västra stambanan täcker större delen av landet - hit kommer gods från norra Sverige, som ska skeppas ut genom landets största hamn i Göteborg, det är en viktig del av Sveriges totalförsvaret, och för industrin och de gröna näringarna i Väst- och Mellansverige. Västra stambanan skapar tillväxt och samhällsutveckling.

NÖDVÄNDIGA SATSNINGAR PÅ VÄSTRA STAMBANAN

I Trafikverkets arbete med utpekad bristanalys och simuleringarna av basprognos 2040 framkommer att det handlar om att åtgärda de sedan länge kända kapacitetsbristerna på banan:

- Sävedalen, anslutning till Sävenäs rangerbangård.
- Olskroken-Alingsås
- Järna-Flemingsberg (Stockholm)
- Laxå-Hallsberg
- Falköping-Skövde

Det handlar också om att åtgärda platser med kapacitetsbrist i främst Hallsberg, Skövde och Falköping.

För att uppnå de nationella målen bör följande objekt skyndsamt genomföras:

- Planskild spåranslutning Sävenäs
- Olskroken-Alingsås, fyrspårsutbyggnad
- Anslutning till Värmlandsbanan i Laxå
- Hallsberg personbangård
- Hastighetsoptimering och åtgärder för ökad hastighet till 250 km/h

INVESTERINGAR BETALAR SIG FLERA GÅNGER OM

Sverige behöver nya stambanor för tåg med högre hastigheter. Det är viktiga satsningar för en mer hållbar framtid. Samtidigt har sådana satsningar långa ledtider. Därför behöver vi också mer fokus på det som redan finns idag, och som kan fungera ännu bättre med relativt små investeringar.

ENADE KOMMUNER KRING **VÄSTRA STAMBANAN** VILL ATT STRÅKET FÅR HÖGRE KAPACITET

Vi fjorton kommuner som utgör stationsorter längs Västra stambanan samarbetar politiskt i **Västra stambanegruppen** och är eniga i att stråket behöver byggas ut för högre kapacitet. Vi är för att Sverige får ett starkare transportsystem, med nya stambanor och tåg med högre hastighet, men anser att vi måste underhålla, utveckla och stärka den infrastruktur som redan finns, för att växla upp de stora statliga och regionala investeringar som redan nu byggs ut i bl a Stockholm och Göteborg. En stark infrastruktur ger förutsättningar för en positiv samhällsutveckling, och i det stråk som Västra stambanan utgör finns en stor tillväxt- och utvecklingspotential. Med vårt positionspapper vill vi skapa dialog kring behoven och vägen framåt.

GNESTA
KOMMUN

FLENS
KOMMUN

KATRINEHOLMS
KOMMUN

VINGÅKERS
KOMMUN

HALLSBERGS
KOMMUN

LAXÅ
KOMMUN

TÖREBODA
KOMMUN

SKÖVDE
KOMMUN

FALKÖPINGS
KOMMUN

HERRLJUNGA
KOMMUN

VÅRGÅRDA
KOMMUN

ALINGSÅS
KOMMUN

LERUMS
KOMMUN

PARTILLE
KOMMUN

VASTRASTAMBANAN.SE

Skaraborgs Kommunalförbund
Tel 0500-49 72 00 | www.skaraborg.se